

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Sortisorii nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la M. Dukas Nachf.,
Max. Angenfeld & Emmerich Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învo-
ială. — RECLAMĂ pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 50, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 83.

Brașov, Joi 12 (25) Aprilie

1907.

Sistem învechit de calumniare.

În numărul ce ne-a sosit astăzi al foaiei „Pester Lloyd“ vedem un comunicat, pe care numim foaie afirmă că l'ar fi primit din isvor vienes, care însă după părerea noastră e ticluit în Budapesta și anume publicat în foaia scrisă nemțește pentru ca s'ajungă la cunoștința străinătății. Comunicatul e intitulat: „Agitațiunea în contra proiectului școlar“ și urmărește o tendință de a discredita și a pune în lumină cât se poate de falză mișcarea actuală de protestare din sânul naționalităților. Imprejurarea că „P. L.“ nu este organ al guvernului coaliției, nu importă în cazul de față, căci în ce privește teudința amintită toate partidele maghiare sunt de un gând.

Ca să știm ce tendință urmărește comunicatul despre care vorbim, n'avem decât să cetim următoarele rânduri cu care se introduce:

„Diferite semne ne dau indiciul că agitația ce o fac naționalitățile contra proiectului școlar al contelui Apponyi e inscenată și condusă de mâni străine, și că deputații naționaliști din dietă nu sunt în aceasta chestiune, decât niște agenți în serviciul unei acțiuni îndreptate contra statului ungar. Astfel e înainte de toate constatată că aranjorii întregii agitațiuni sunt cei dela Liga culturală din București“.

În rândurile aceste nu vom găsi nimic surprinzător în ce privește mersul cugetărei adversarilor cauzei noastre. Ei totdeauna ne-au acusat și ne acasă că tot ceea ce facem și întreprindem în apărarea limbii și a drepturilor noastre ar fi pus la cale din afară. De când s'a înființat Liga culturală ei toate le reduc la pretinsa ei agitație. Mai înainte când nu era Liga, citau fantoma ideii daco-române. Altă dată veneau cu uneltirile Camarillei din Viena, ba mergeau până a susține că și rubla rusească circula printre Români noștri. N'a fost absurditate la care să nu fi luat refugiu adversarii pentru a timbra orice

mișcare națională în sânul popoarelor nemaghiare și mai ales între Români de ațâțare venită din afară și susținută de acolo cu mijloace bănești, fără ca poporului să-i fi venit în gând de a se agita el pe sine față cu ne-dreptățile, ce se săvârșiau în detrimentul dezvoltării sale.

Scopul e vădit. Cu ce și-ar putea apăra mai bine guvernării actele lor de violență, dacă nu prin aceea, că prezentează toată acțiunea noastră națională ca urzită pe cale artificială de către niște agitatori, a căror sediu este în afară de hotarele țării. Modul acesta de procedere al adversarilor caracterizează mai bătător la ochi ca ori și ce, reaua lor credință față cu cauza naționalităților. Dacă ar exista numai puțină jenă de a nu perverti în mod atât de grosolan adevărul, atunci foaia, care publică comunicatul amintit, ar fi trebuit să-și aducă aminte, că și la 1879 și 1883, când pericolul ce amenința școalele lor nu era așa de mare ca astăzi, au protestat în meetinguri și au „agitat“ prin urmare contra proiectelor de lege din anii aceia, fără ca pe atunci să fi fost măcar pomenire de existența unei Lige culturale în București. Ce sunt dar toate aceste absurde invinuirii cu agitațiunea Ligei?

Cetind însă mai departe cele ce se spun în comunicat, înțelegem care este pentru moment durerea lor cea mai mare. Mult îi supără și ar vrea cu ori ce preț să împiedece ca Arhierii noștri să facă cauză comună cu întreg clerul și poporul și să meargă să protesteze la coroană contra legilor școlare ale lui Apponyi, cerând să nu le sancționeze. De aceea a trebuit să fie introduse invinuirile din comunicat cu pretinsa agitațiune a Ligei.

Și acum urmează *more solito* un șir de denunțări. Se zice în comunicat că Liga culturală ar fi adresată către toți episcopii români din Ungaria și din Austria o circulară și că în deosebi le-ar fi succes de a căștiga pe metropolitul român din Cernăuți Repta, pentru-ca să mijlo-

cească intervenirea cercurilor clericale, creștine-sociale și aristocratice din Austria, în scop de a-și valida toată influența la curte, pentru-ca proiectului școlar al lui Apponyi să nu i-se dea prea înalta sancțiune. Aceasta o citează comunicatul ca fapt și adaugă că tot mitropolitul din Cernăuți a pus la cale agitația reuniunii studentești „România Jună“ din Viena contra proiectului școlar, agitație, la care s'au alăturat și Sașii ardeleni cari studiază în Viena.

Și așa merge mai departe și sfârșește iarăși cu Liga cu care a început, făcând concluziunea, că dacă Liga agită și le pune toate la cale aici, trebuie să dea și bani pentru acoperirea cheltueleur meetingurilor etc.

De altfel comunicatul este astfel compus încât ori ce cetitor mai cu pătrundere va vedea, că este o tendențioasă îndrugare a unor insinuări și denunțări ce n'au nici măcar apariția verisimilității.

Armele aceste abiecte, de cari se folosește șovinismul dominant zădarnic spre a-și câștiga în străinătate un titlu al nedreptății ce se comit față cu naționalitățile din Ungaria, ar fi numai niște măsuri de apărare luate de stat față cu pretinsa agitație ce și-ar avea isvorul în afară de granițele țării. Toate aceste însă nu vor folosi nimic și calumnia strigătoare la cer, că toată nemulțumirea noastră ar fi numai o urmare a ațitării din afară, va fi spulberată. Dar trebuie să înțelegem că unei tactice atât de răuticioase e neapărat de lipsă să-i opunem o atitudine hotărâtă și solidară.

Sașii contra proiectului Apponyi. Ziarului „Sieb. D. Tageblatt“ i-se telegrafiază din Budapesta, că în urma amendamentelor radicale prezentate de deputații maghiari în ședința de Luni (Vezi: dieta ungară) s'a ivit necesitatea ca deputații sași să ia parte la dezbaterile speciale a proiectului. Afară de aceasta deputații sași s'au prezentat la miniștrii Wekerle, Andrassy și Apponyi, protestând contra propunerii dep. Fr. Nagy. Pașii întreprinși au fost în parte încoronați cu succes, fiind asigurați că propunerea dep. Fr. Nagy nu va fi votată. Propunerea deputaților sași,

de a se schimba textul §-ului 18, nefiind însă acceptată de miniștrii, deputații au decis a combate în dietă acest §, iar în ce privește atitudinea lor pe viitor își rezervă dreptul de a lua decisiuni ulterioare.

Din dieta ungară.

Din ședința dela 22 Aprilie.

În ședința aceasta s'a încheiat discuția asupra §-ului 17 și s'a dezbătut o parte a §-ului 18, fără să se fi terminat.

La §. 17 a luat cuvântul dep. Okolicsanyi, propunând că luând în considerare »trădarea de patrie« ce au săvârșit-o Români din Ungaria, să se accentueze pretutindeni cuvântul »maghiar« lângă »haza«, să se releveze »națiunea maghiară unitară«, iar inscripțiile pe școale și tablele din școale să fie ținute exclusiv în limba maghiară.

Dep. Dr. Stefan Pop respinge cu indignare atacurile îndreptate contra Românilor de către dep. Okolicsanyi și declară că nu primește propunerile acestuia.

Ministrul Apponyi declară, că propunerea d-lui Okolicsanyi numai astfel o poate primi, dacă dânsul înțelege lucrul așa, că inscripțiile trebuie să fie în limba maghiară, dar pe lângă limba maghiară pot fi și în limba școlii. Propunerea dep. Goldis ca în sală să se poată pune tabloul acelor bărbăți, cetățeni ungari, cari și-au câștigat merite pe terenul școlar, numai într'atât o poate primi, ca să se spună explicit, că tabloul episcopilor se admite, dar altul nu, deoarece ar putea să vină cineva să pună în școală tabloul lui Axientie Severu. Propunerea dep. Goldis din ședința trecută, ca banii de pedeapsă, plătiți pentru greșeli disciplinare, să se întrebuințeze pentru recușite școlare, nu o primește.

Se votează și paragraful se primește însă cu modificările acceptate de ministrul Apponyi.

Urmează dezbaterile §-ului 18. Dep. Bozoky Arpad pretinde ștergerea legii de naționalități, care nu a avut efectul dorit față de naționalități. Propune ștergerea §-ului 18, care are multe lacune în ce privește stabilirea limbii maghiare ca limbă de învățământ și înlocuirea acestui § cu un alt text, în înțelesul căruia limba de învățământ să fie în toate școalele populare a țării cea maghiară. Iar limba maternă a copiilor să se folosească în mod auxiliar ca limbă de învățământ numai în cl. I și II, în cari clase copiii încă nu înțeleg limba maghiară.

Dep. Nagy György se alătură acestei propuneri.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Oarba din Amalfi.

Nuvelă de W. Urban.

În vii culori purpurii apunea soarele după o zi călduroasă de vară. În jurul golului din Salerno tot peisagiul încântător, ce era încunjurat de admirabile stânci și de munți romantici încolțurați, cari se precipitau în mare, și ici colo de sate și orășele pitorești așezate pe stânci, strălucea în roșata soarelui.

De luni de zile numai plouase de loc. Nici un norișor, nici măcar o umbră de abur nu se putea zări pe uriașa boltă cerească, ear căsuțele albe ale orășelelor litorale, Agavele impozante vinete-verzui, vulturile și grădinele de măslini, stâncile de culoare roșie castanie, admirabila mare cu undele-i de un albastru închis — astea toate privite în aerul clar și subțire al sudului își înfățișau un tablou feeric pictat de puternica mână a creatorului în niște culori atât de vii și precise, încât un asemenea tablou fidel copiat de un măestru, pare fantastic locuitorilor de nord obișnuți în țara lor la culori mai pierdute

aburii, și nu cred că poate să existe aveau în natură culori atât de vii, fie ele cât de bine reproduse pe pânză.

Pe scările mari de sute de trepte, ce conduceau la catedrala Amalfi, ședea Donna Băta Masuri, o matroană care nu implinise încă cincizeci de ani. Ea nu vedea nimic din toată splendoarea aceasta a naturii. Ochii ei erau stânși de un șir lung de ani. Pentru ea era vecinică noapte, ba mai rău ca noapte, căci nu există nici o noapte așa de întunecoasă și neagră și în care să nu liure o stea, sau o rază în ochiul sănătos al omului. Pentru Donna Băta însă numai liurea nimic, ochiul ei numai reoglinda nimic, culorile patriei ei sudice puteau să fie încă odată așa de vii și frumoase, nu le mai vedea de loc.

Spre nenorocirea ei mai mare n'a fost asta însă totdeauna așa. Să te naști orb, e trist, dar mai tșor îți poți suporta soarta, căci omul nu știe ce ar putea să aibă; însă Donna Băta nu s'a născut oarbă. Adevărat că orbise dej de douăzeci și cinci de ani, dar încă i-a rămas vie în memorie admirabilă splendoare a zilei, farmecul liniștit al nopții instelate și frumsețea feței omenești. Verdețea pomilor, marea albastră cu tot farmecul binefăcător

ce-l răspândește ea, îi erau acorde pierdute. Oamenii ce de mult deveniseră bătrâni și cărunți, trăiau în fantazia ei tot numai ca copii.

Ea însăși se cunoștea pe sine numai ca frumoasă și tânără femeie, care fusese mândria bărbatului ei învidiat pentru ea de alții. După ce o boală acută îi răpi deodată vederea ochilor, i-se lăsă pe ochi un văl negru și des care îi acoperi pentru totdeauna lumea și toate frumsețile ei.

Nu mult după aceasta nenorocire îi muri și bărbatul și ea rămase singură în lume cu unicul ei fiu Giorgio. Nu era săracă. Dela Mazuri îi rămăsese un cuptor de var, cu drepturi estinse de a-și tăia piatră de var. Acesta era acum condus de fiul ei și-i aducea un venit frumos. Ea trecea de bogată în Amalfi între sârmanii pescari, și ceilalți oameni mai săraci, căci din când în când sărea în ajutorul celor lipsiți.

Ar fi crezut cineva că aceasta mi-lostenie a ei să facă o bună impresiune între poporație, însă, curios lucru, nu era așa. Și când sermana oarbă își îndrepta ochii căutător spre ceriu, când își pleca capul spre o latură ca și cum ar voi să audă ceva și pipăia cu bățul ei lung din mână osoasă pietrele din miserabilele

strade ce conduceau pân' la țărnul mării, el putea observa tocmai contrarul și adevărat cum toți se fereau a-o întâlni în calea lor.

Copii cari se jucau pe stradă, fugiau speriați la vederea acestei figuri înalte și triste, mamele cari ședeau pe dinaintea casei lor cu copii la sân, îi acopereau pe aceștia pe ochi, pentru-ca să nu vadă pe oarba, chiar și bărbății o ocologia, se temeau s'o întâlnească în cale.

Cu auzul ei fin, care de obicei se desvoaltă la orbi, Donna Băta auzea foarte adesea cum pe ascuns pe la spatele ei e numia lumea »la maledetta« ca și cum nenorocirea ce o ajunse ar fi fost pedeapsa pentru niște fapte rele ale ei.

La început până când s'a mai obișnuit cu acest epitet, să mânia tare, știind că e nevinovată și astfel în mânia ei răsunau stradele din Amalfi de văităturile și injurăturile ei. Însă numai la început, căci mai târziu suporta și această crudă încercare cu multă răbdare și cu resignațiune, pe care nenorocirea i-o dă omului drept despăgubire. Poate că devenise și indiferentă la tot ce se credea și zicea despre ea, ori poate credea că contra prostiei și a superstiției nu se poate lupta — destul că acum de ani de zile nu se mai

A. Vlad zice că acest § ar vrea să explice §-ul 14 din legea de naționalitate, dar în loc să-l explice îl confundă și îl întortochează. Legea aceea spune, că fiecare susținător de școală are dreptul să fixeze după placul lui limba de învățământ. §-ul acesta însă li restrânge acest drept fără motive serioase. Chiar spiritul acelei legi și dispozițiile speciale spun că în instrucție trebuie să se valideze limba maternă a elevilor, iar instrucția în limba statului să se înceapă numai la universitate ori academii. Acum vine acest proiect să pretindă ca la școlile populare de repetiție să se instrueze exclusiv în limba maghiară. În ținutul locuit de naționalități dispoziția asta nu se poate pune în practică nici de cum, fiindcă instrucția n'ar aduce nici un rezultat, neînțelegând adulții limba în care le vorbește învățătorul. În acest proiect nu se prevede nici măcar atât față cu jumătate din locuitorii țării, cât se face pentru 10.000 de Finlandezi în Suedia. Nici faimoasa lege cu »Ovodele« nu se poate pune în practică. În acest fel se va face din școală o instituție netrebnică. — Dacă vreți să faceți acceptabilă limba statului, — să o faceți suportabilă, — nu o octroați cu forța. Declară în fine că § 18, fiind contrar egalității de drept, nu-l primește. În decursul vorbirii sale dep. Vlad a fost des întrerupt de numeroși deputați ai coaliției.

Deputatul Nagy Ferencz se alătură propunerii lui Bozoky. Mai propune ca dispoziția, în înțelesul căreia limba de învățământ să fie cea maghiară, dacă 20 din o sută de elevi sunt maghiari, să fie eliminată și în locul acestei dispoziții să se enunțe, că în școlile confesionale, în care se află elevi maghiari, fără considerare la numărul acestora, limba de învățământ a acestora să fie cea maghiară.

Dep. V. Goldiş zice că nu discută acum principii generale, ci vrea să clarifice singuraticii paragrafi, și să-i facă să fie înțeleși bine și bine interpretați. Iată de pildă partea care spune că dacă dintre elevii școlii 20 la sută sunt maghiari, limba de propunere va fi cea maghiară. Nu știe însă, că, dacă dintr-o singură clasă sunt 20 la sută, va urma maghiarizarea întregii școli ori numai a clasei aceleia. Propune deci, ca la a doua propoziție să se facă următorul adaos: »dacă sunt cel puțin douăzeci de elevi maghiari la o școală, aceia să fie instruiți în limba lor.« — Are mai departe excepții și față cu alineatul, care spune că în școlile de repetiție, limba de propunere e cea maghiară. Asta nu numai că vatamă grav dreptul susținătorilor de școală, ci e o contradicție cu introducerea §-ului, în care se spune că susținătorii școlii au dreptul de a hotărî limba în care se va propune. Propune ca acest alineat să se omită din text.

Dep. Okolicsányi László, propune a se delătura propunerea lui Bozoky și a păstra neatins textul original.

Dep. V. Damian se alătură propunerii dep. Goldiş.

Din ședința dela 23 Aprilie.

Continuându-se discuția §-ului 18 ia cuvântul deputatul sas Dr. Lindner. Acesta declară că elevii au făcut și până acuma în școlile confesionale destul de mari progrese în limba maghiară. Copiii pot fi însă crescuți cetățeni adevărați numai în limba lor maternă. Un om poate fi bun patriot și în cazul când n'ar înțelege limba maghiară. În Ungaria trăiesc milioane de oameni, cari nu pricep unguerește și totuși

auzea vocea ascuțită a Doinei Băta pe stradele din Amalfi, însă porecla de »malledetta« i-a rămas nerăsunată, așa că locuitorii nici n'o mai cunoșteau pe alt nume.

Soarele apusese. Donna Băta știa asta după sunetul clopotelor cari anunțau rugăciunea de sară »Ave-Maria«. După ce ultimele sunete ale clopotelor se perdură în văzduh, se sculă și începă să ciocnească cu bățul peste pietrii pentru a se convinge de se află pe locul de unde își începe ea călătoria ei zilnică, și cu capul ridicat, cu fața spre cer și cu bățul pipăind, înainta spre țărmul mării.

Fără îndoia că înfățișarea ei avea pentru cei naivi și proști ceva fioros, ceva ca o stafie, dar și acelora cari nu erau de credința celorlalți le făcea o impresiune neplăcută, căci așa cum era Băta își înfățișau ei că trebuie să fie coabea rea. Așa arăta ea! Cu aceea dacă în adevăr ea era ori nu era ceea-ce își închipuiau ei, nu-și mai spărgeau mult capul.

După ce ajunse în drumul țării, care se întinde de la Amalfi c'o frumsețe pitorească dealungul țărmului mării stâncos și răpos și leagă la olaltă orașele litorale Prajano, Positano, Utrani, Majori și

sunt patrioți buni. Prin urmare respinge propunerile deputaților Bozoky și Nagy și declară că nu primește §-ul 18.

Dep. Desideriu Nagy propune ca în școlile, în cari se află 20 copii cu limba maternă maghiară sau unde sunt 20 la sută copii de aceștia, limba de învățământ să fie și cea maghiară.

Ministrul Apponyi, luând cuvântul, nu primește propunerea lui Bozoky, care stă în contradicție cu principiile fundamentale ale întregului proiect. Ministrul ia răspunderea, că votându-se proiectul său, așa cum este formulat, va fi în stare în timp de 3 ani să încească ori-ce școală nepatriotică. Proiectul, ce e drept, nu e o operă complectă, dar ministrul crede a fi găsit calea mijlocie, prin care deoparte se iau în apărare interesele statului, de altă parte se susține pacea internă a țării. Propunerea lui Francisc Nagy nu o poate accepta fiind neexecutabilă. Regretă că Sașii nu acceptă proiectul. Ei sunt doar buni patrioți, credincioși ideii de stat maghiar și prin urmare n'au de ce să se teme. Nu există un singur stat în lume, în care nu s'ar pretinde învățământul în limba statului. Roagă în fine camera să voteze §-ul 18 cu amendamentul dep. Desideriu Nagy.

§. 18 se votează și se trece la dezbaterile §-ului 19.

La §. 19 dep. Zakarias Ianos face propunerea ca băieții să știe în scris și cetit bine unguerește! Dep. V. Goldiş face propunerea ca să se primească textul original prezentat comisiei de ministru, deoarece e mai clar ca acesta, schimbat în comisii. Anume, măsura în care se va propune limba maghiară se statorosește așa, ca băiatul să-și știe exprima gândirile din cercul lui de viață în limba maghiară. Dep. Okolicsányi László propune ca pe lângă limba maghiară să se propună și matematica unguerește, după planul de învățământ stabilit de ministrul instrucției.

Dep. Musitzky propune următoarele: Limba maghiară e obiect obligator. Numărul orelor în cari să se propună în școlile confesionale se hotărăște prin ministru în conțelegere cu forurile superioare bisericești. Resultatul să se cumpănească în raport cu împrejurările și în legătură cu sporul în celelalte studii. Dep. V. Damian pledează pentru propunerea lui Musitzky.

Dep. Molnár János, propune ca numai după terminarea tuturor claselor și cursurilor să se pretindă ca elevul să-și știe exprima gândirea în limba maghiară, deoarece după un an nu se poate pretinde așa ceva. Iar planul de învățământ să se facă în înțelegere cu susținătorii de școală. Dep. Bizony este și el pentru modificarea d-lui Molnár, ca numai după terminarea cursului ultim să se pretindă ca elevul să știe bine unguerește. Propune ca înainte de ce s'ar hotărî planul de învățământ, să fie ascultată și părerea susținătorilor de școală și dacă se poate, planul să se facă în conțelegere cu aceștia. Dep. P. Blaho primește propunerile d-lui Molnár și V. Goldiş.

§-ul 19 se primește după dorința ministrului acceptându-se și propunera dep. Bizony.

Urmează §-ul 20. Dep. Zakarias I. propune să fie numai acele manuale permise a se întrebuița, cari sunt aprobate de minister. Csernoch János cere ca în privința religioasă să nu se ceară cenzurarea manualelor. Bozoky Árpád propune ca învățătorii dela școlile, unde nu e limba de propunere maghiară, să nu fie ajutorati.

Salerno, se așeză Donna Băta pe zidul scund al digului, ce ferea drumul de valurile mării și asculta, așteptând pare-că se audă ceva din îndepărtare. Copiii ce se jucau în nășipul mării și pescarii ce-și cârpiu mrejele, se retrăgeau mormăind încet și făcându-și cruce de la locul unde ea ședea zilnic. Donna Băta avea un auz deosebit de fin și observă imediat ce se întâmpla în jurul ei, însă nu zise o vorbă, ci numai un surâs pe jumătate desprețuitor, pe jumătate mulțumit se ivi pe buzele ei înguste și subțiri. Ea nu se mai simțea atinsă, din contră era mulțumită când se retrăgeau oamenii de lângă ea mai la distanță, căci atunci putea să audă și să observe mai bine, când se apropia carul cu două roate al fiului ei, după care aștepta ea aici zilnic.

Multă vreme nu se auzi nimic decât vâjăitul valurilor mării, cari jucându-se cu țărmul miciei »marine« din Amalfi se urcau și scoborau pe el ca niște ființe supranaturale independente de timp și spațiu. Nemișcată și c'o expresiune a feței încordată, ascultă oarba aceasta muzică primitivă adormitoare și totuși așa de puternic impresionabilă. Din când în când mai venea pe drumul țării câte o căruță, dar Donna Băta deosebea numai decât, că nu

Dep. V. Goldiş zice că propunerea d-lui Bozoky nu se poate lua de serioasă. Propune a se intercala în acest paragraf, că deși unele obiecte se propun unguerește acele să se propună cu ajutorul limbei materne, deocamdată.

Răspunde ministrul Apponyi și zice că propunerea d-lui Bozoky e prematură. A d-lui Csernoch o primește, a d-lui Zakarias nu o poate primi, fiindcă nu poate să restrângă prea mult autonomia bisericilor. Propunerea d-lui Goldiş nu o poate primi. (Se pune la vot și paragraful se primește pe cum dorește ministrul.)

La §-ul 21 dep. Artim Mihaly excepționează acest §, care, deși ceilalți populari îl lasă scăpat, vatamă autonomia bisericii romano-catolice. Nu-l lasă conștiința să primească acest proiect, care vatamă pe toți și naște numai ură în țară. Cu sila nu se poate maghiariza. El nu se poate lua după patrioții de meserie. (Zgomot), cari strigă în gură mare, pentru a-și ajunge scopurile egoiste.

Fiind timpul înaintat, desbaterea se amână pe ședința viitoare.

† Simeon Damian.

Mare jale ne-a cuprins când am primit trista veste despre moartea prea timpurie și neașteptată a lui Simeon Damian.

Numai cu câteva zile înainte l'am văzut în cercul activității sale ca avocat și ca sprijinitor și susținător zelos al tuturor cauzelor noastre culturale. Era mai slăbit în timpul din urmă, din pricina boalei ascunse ce începuse a-l mistui, dar cine ar fi crezut că ne va părăsi așa curând pentru totdeauna.

Perderea lui lovește cumplit nu numai familia sa iubită, dar este adânc simțită de noi toți, de întreaga societate română din Brașov, pentru că decedatul a fost o podoabă a acestei societăți ca jurisconsult harnic și ca român bun și ca om cu sentimente nobile.

Până în momentul, când a închis ochii, Simeon Damian a ocupat cele mai onorifice funcțiuni în viața noastră școlară și bisericească și și-a îndeplinit datoria cu mare conștiințiozitate, iar ca avocat s'a bucurat de multă vază atât la români cât și la străini.

Cei-ce cunosc toate fazele activității neobosite și rodnice a decedatului, vor săvârși un frumos act de pietate dând o icoană a ei, care se onoreze memoria lui Simeon Damian stimat și iubit de toți câți l'au cunoscut.

Odihnească în pace, iar memoria să-i fie în veci neuitată!

Indată după aflarea tristei vești s'au arborat pe edificiile tuturor instituțiilor

românești din Brașov, din cari regretatul Simeon Damian făcea parte, steagul negru, între altele pe edificiul gimnazial, pe edificiul filialei »Albina« și la »Casina română«.

Pentru astăzi la oarele 4 p. m. au fost convocați de urgență membrii eforiei școlare, iar pe oarele 5 p. m. membrii comitetului casinei române pentru a lua dispozițiunile necesare în vederea înmormântării de Vineri.

Familia Damian și Filiala »Albinei« ni-au trimis următoarele anunțuri funebrele:

† Simion Damian,

advocat și președinte al camerei avocațiale din Brașov, deputat al congresului național bisericesc, președintele delegațiilor școlare, membru al eforiei școlare, membru în direcțiunea »Albinei«, președintele casinei române din Brașov și membru fondator și pe viață aproape al tuturor instituțiilor culturale românești,

după o scurtă suferință a adormit în Domnul astăzi în 11(24) Aprilie la oarele 3½ dimineața în etate de 56 de ani și în anul al 26-lea al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpului și neuitatului decedat se vor transporta azi la 6 oare seara în casa rece a cimiteriului gr. or. din Groaveri, unde Vineri în 13(26) Aprilie la 4 oare p. m. se va împlini serviciul funebrel.

Despre aceasta încunoștiințăm pe rudeniile, pe toți amicii și cunoscuții.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Brașov, 11(24) Aprilie 1907.

Jalnica familie.

Institutul de credit și economii »Albina« filiala Brașov anunță cu adâncă părere de rău moartea domnului

Simeon Damian,

fost membru în direcțiunea și în comitetul dirigent al institutului.

Înmormântarea mult regretatului defunct se va face Vineri în 13 (26) l. c. la 4 oare p. m.

Dumnezeu să-l odihnească!

Brașov, în 11 (24) Aprilie 1907.

»Albina« filiala Brașov.

Retragerea dep. Bozoky din partidul koșutist și din coaliție. În urma conferinței de Luni seara a partidului koșutist, despre care am făcut amintire în numărul nostru de ieri seara, dep. Bozoky Arpad a adresat ministrului Kossuth o scrisoare, notificându-i eșirea sa din partidul koșutist și din coaliție. Bozoky își motivează retragerea sa cu faptul, că partidul koșutist și coalițiunea n'au dovedit o altitudine desul de energică și curajoasă în chestia naționalităților, care este mai periculoasă decât comuniunea cu Austria.

Mandat protestat. În contra mandatului de deputat, obținut în cercul Bazin, de slovacul Dr. Milan Ivanca, alegătorii partidului popular, rămas în minoritate, vor înainta protest. Nici că se putea altfel!

e încă căruța fiului ei Giorgio. Ea știa încă și aceea, dacă în căruțe se aflau străini ori oameni din loc, dacă se opreau în Amalfi sau treceau mai departe, căți erau când se scoborau și unde se duceau. Ea cunoștea astea toate din mii de lucruri mici, cu toate că nu le da multă atențiune.

Deodată se ridică și se duse câți-va pași pe drumul țării în direcțiunea către Utrani. Ea auzise căruța fiului ei din depărtare, cu toate că încă nu se zărea de nicăiri. Abia după mai multe minute se zări o căruță cu două roate, o așa numită »Vetturino«, care era trasă de un măgar sprinten cum îl foloseau acolo oamenii din localitate. În Vetturino ședea un om robust, tânăr, cam de douăzeci și șase până la douăzeci și opt de ani. El avea o fizionomie frumoasă cu ochi negri scânteiți, dinți admirabili, cari luceau pe sub o mustață neagră, o figură țăpână îndesată, ear din trăsurile feței lui se reoglinda o rară bunătate a inimei.

Acesta era Giorgio Masuri, fiul oarbei doinei Băta. Se poate că momentan era și de aceea așa bine dispus, fiindcă lângă el în căruță ședea o fată încă tânără abia de șaptesprezece ori optsprezece ani, o figură drăguță, ceva cam gingașe cu

fața palidă-brună, cu pielea feței catifelată, cu formele-i rotunzite, picioarele și mâinile mici, cum se găsesc adesea prin sudul Italiei.

De sigur își petreceau acești doi tineri de minune șezând pe locurile lor clătinați, sdrucciinați de fuga căruței, căci și ochii tinerei fete străluceau iar obraji ei erau roșiți de emoțiune și la fiecare sdrucciinătură a căruței țipa câte una tare, ținându-se acum de căruță, acum de conducătorul ei.

Nu mai când apăru în drumul țării figura înaltă și slabă, ce inspira frică, a Doinei Băta, deveni vesela fată mai serioasă și zise iute către însoțitorul ei: »Eată-o, Giorgio, oprește căruța. Lasă-mă să mă scobor, până nu ne apropiăm prea tare«.

»De ce? Ai frică?«

»Nu« zise ea șovăind și adause iute: »Lasă să mă scobor căci și așa nu mă duc până la »Marina«. Sunt acum acasă«.

»Trebuie s'o saluți Concetta — «.

»Eu — — «

»Ori poate că și pentru tine e »Maledetta« ca și pentru ceilalți oameni proști?«

(Va urma.)

Cehii împotriva lui Apponyi. Cetim în »Lupta«: Cehii, prietini de odinioară ai coaliției, s'au convins și ei despre liberalismul marelui cabinet, care nicicând n'a profesat idei politice sincere. Acum de curând au hotărât să-i prezinte Majestății Sale un memoriu provăzând cu 300,000 de iscălituri, prin care protestează împotriva proiectului lui Apponyi și a tratamentului de care au parte naționalitățile din Ungaria.

Opriri și volnicii fără sfârșit.

Borlești, 22 April 1907.

»Non licet vos esse« — suna senatus consultum despre creștinii cei dintâi. Această sentință se repetă zilnic față de noi, de câte ori dăm semne că trăim. Adunarea populară convocată pe 10 Aprilie la Borlești (comitatul Sătmar) a fost oprită prin decizia protopopului din Seini pe motiv că în urma esuării Someșului dânsul nu poate trece apa, ca să controleze adunarea, — dar tot atunci s'a îngrijit despre vr'o 25 de gendarmi, ca să impedece afluența poporului de prin comunele vecine. Când am cetit acest argument rupt din gard al Măriei sale, mi-a venit în minte galera ce înoată asupra apelor turbate. Galera e de-asupra, apele dedesupt și totuși nu galera stăpânește apele, ci aceste stăpânesc galera.

Peste două zile ni-se pregătește altă surprisă. De când și dascălii noștri au aflat de neagră prescuroa, cu care i-a hrănit până acuma biserica, un domn învățător însinuă la notar, că preoții au să continue la 12 Aprilie în Arduș — adunarea fiind oprită în 10 la Borlești. Și într'adevăr în ziua zisă, pe lângă asistența de gendarmi să mărturisesc atât preoții cât și credincioșii din aceiași comună.

Dar nu în zadar afirmă Francezul, că mâncând vine apetitul. Pe 18 Aprilie preoții din tractul protopopesc al Someșului au fost convocați în comuna Lipou (Lippó) pentru a-și săvârși mărturisirea de Paști. Administrația față de acești preoți n'a fost nici cu atâta cruțare, ca față de noi. Ci gendarmeria cu poruncă de la comandă n'a permis preoților nici să intre în biserică. N'am avut drept, că »non licet vos esse«.

George Șuta,
protopop.

Cronica din afară.

Intrevederea dela Gaeta. Un redactor al ziarului »Berliner Tageblatt« a avut o convorbire cu ministrul italian Luzzatti asupra întrevederii dela Gaeta. Luzzatti a declarat următoarele: »E mult mai bine să nu vorbim de acest lucru. Atât opinia publică germană cât și cea austriacă n'au avut o atitudine corectă. Naș fi crezut posibil ca cineva să se poată purta astfel. Cum, Italia, această țară liberă să nu poată singură stabili pe cine să primească ca oaspe? Să nu ne fie permis a sărbători pe regele Angliei? Vor să ne îngrădească în libertatea noastră, pentru-că aceasta nu răspunde poate intenției altora. Suntem sături de asemenea tutelă și vom să salutăm și să primim la noi pe cine vrem. Ce-i pasă presei germane și austriace de amicitia noastră față de Anglia? Credem că această campanie a lovit în mândria noastră națională, pot adăoga însă că se va regreta aceasta la Viena și Berlin. Apoi se mai aude într'una, că Germania nu se teme de nimeni și se crede invingibilă. Zgomotul presei germane asupra întrevederii dela Gaeta dovedește contrariul, nu dovedește decât că germanii au devenit foarte nervoși și isterici. Luzzatti a mai adresat atacuri violente în contra politicii germane în Maroc și a declarat că orice neînțelegeră în chestiunea marocană își are rădăcina ei. Luzzatti a mai declarat că cu prilejul desbaterei bugetului extern în parlamentul italian, va ține un mare discurs asupra tuturor chestiunilor arzătoare.

Un nou memoriu al emigrațiilor macedoneni. Emigrații din vilaetul Adrianopole pregătesc un nou memoriu către guvernul marelui puteri și către comitetul balcanic din Londra. Memoriul arată, care este situațiunea bulgarilor din vilaetul Adrianopole și cer extinderea acțiunii de reforme în numitul vilaet.

Expatrierea grecilor din Bulgaria. Din Sofia se anunță că peste 300 de familii grecești s'au expatriat plecând cu vaporul spre Atena. În orașele Anhalo, Sozopol și Burgas, aproape toți grecii au emigrat. De asemenea se observă o mișcare de emigrare și la grecii din Stanimaca și Filipopole. Această emigrare se datorește scrisorilor ce primesc fruntașii greci, prin cari li-se face cunoscut că va avea loc o

mare revoluție în Macedonia împotriva elementului bulgar.

Secretarul de stat rus Martens a declarat de curând față de corespondentul din Petersburg al ziarului »Temps«, că a fost pretutindeni bine primit în călătoria sa. Numai cu primirea din Berlin n'a fost mulțumit. Această declarațiune a secretarului de stat Martens a infuriat pe împăratul Wilhelm și împăratul și-a exprimat mânia în chip drastic. Martens, care a fost încunoștiințat despre aceasta, a cerut scuze formale față de ambasadorul Germaniei din Petersburg.

Relațiunile româno-bulgare. Presa bulgară spune că în ultimii 2 ani relațiunile între România și Bulgaria au devenit așa de intime cum n'au fost aproape nici odată. Această intimitate, se deduce mai ales din schimbul de scrisori ce au avut loc între principele Ferdinand și regele Carol, și cari au un caracter cu totul particular, scrisorilor oficiale.

ȘTIRILE ZILEI.

— 11 Aprilie v.

Proces de presă și condamnări. Ziarului nepolitic »Plugarul român« din Timișoara i s'a intentat proces de presă pentru-că a publicat invitarea la adunarea electorală de candidare din Lugoj. — Pentru agitație contra bogătașilor a fost condamnat la Budapesta socialistul (de profesiune măsar) Nicolae Orosz la 3 luni închisoare de stat. — Pentru agitație contra Maghiarilor a fost pedepsit Ignatie Pollák pentru un articol apărut în ziarul slovac »Narodni Hlasnik« la 3 luni temniță de stat și 100 cor. amendă. Apărătorul acuzațului a fost deputatul național slovac Dr. Milan Ivánka. — Curtea cu jurați din Győr a condamnat pe învățătorul socialist Ludovic Tarcca pentru agitație la 8 luni închisoare de stat.

D-l general de brigadă Moise Groza, aflat în poziție de activitate și însărcinat provizoriu cu comanda diviziei a 4-a a fost trecut pe ziua de 1 Aprilie în poziție de rezervă din oficiu pentru limită de vârstă, înaintându-se totdeodată pe aceeași zi la gradul de general de divizie în rezervă și repartizându-se comandamentului corpului 2 de armată.

O telegramă a patriarhatului ecumenic adresată Țarului. Iată textul depeși adresate de patriarhatul ecumenic Țarului: »In numele sfintei biserici ortodoxe și al sfântului sinod, ne adresăm Majestății Voastre Imperiale, ca celui dintâiu flu al sfintei biserici ortodoxe, pentru a ruga pe Majestatea Voastră să binevoiască, în dragostea-i tradițională către marea biserică, să intervină în favoarea copiilor săi orfani și suferinzi, în favoarea celor 100.000 Greci din Bulgaria și Rumelia orientală, spre a interveni pentru restabilirea statului quo eclesiastic și școlar. Recunoștința noastră față de Majestatea Voastră va fi vecinică. Așteptăm cu speranță răspunsul neprimat încă.«

Demonstrațiune contra profesorului Dr. I. Popovici. Luni seara studenții soviniști dela universitatea din Budapesta, au făcut demonstrațiuni contra profesorului Dr. Iosif Popovici, docent privat de limba și literatura română la universitatea din Budapesta.

Dela banca »Economul«. Suntem rugați a da loc următoarelor rânduri: În Nr. 81 al »Tribunei« din Arad s'a publicat o corespondență »De lângă cetatea lui Gelu« semnată de pseudonimul »Someșanul« cu scopul vădit de a compromite institutul nostru prin asertiunea, că directorul nostru executiv d-l Dr. Amos Frâncu în decurs de un an cât a fost și juriconsult și director a exequat peste 300 inși și a încasat horribila sumă de peste 30.000 coroane. Intru-rectificarea acestei știri compromițătoare pentru »Economul« am trimis astăzi (23 Aprilie) »Tribunei« din Arad telegrama de mai jos, căreia Vă rog să-i dați loc și în »Gazetă«. între știrile zilei. Cuprinsul telegramei este: »Tribuna«, Arad. — Nu este adevărat că Dr. Frâncu ar fi eșecut numărul și încasat sumele inventate din Nr. 81. Execuțiuni și încasări în timpul de juriconsult și director al doctorului Frâncu minimale. Binevoii rectificați, dacă nu consimțiți la intenția de a compromite un institut românesc. — P. Contabilitatea »Economului«: Căciula«.

Un club athletic »patriotic«. Ziarele maghiare înregistrează cu o vădită satisfacție știrea, că clubul athletic din Arad a schis din șirul membrilor săi pe funcționarii de bancă Dumitru Truția și S. Sevioci — fiindcă au trimis dep. Dr. A. Vaida o telegramă de aderență.

Creșterea apelor Dunării. Din Panciova se anunță că creșterea neconținută a apelor Dunării au necesitat luarea de măsuri preventive pe malul unguresc. La Sandoreghyáza s'a puscat eri asupra lucrătorilor unguri. Un pioner a fost rănit. Lucrătorii spun, că s'a puscat de pe malul sârbesc cu scop de a împiedeca pe lucrătorii ungari de a lua măsuri de apărare, ca astfel să nu se reverse apele în măsură și mai mare pe teritoriul Sârbiei, unde stau deja mai multe comune sub apă. S'a pornit cercetare.

Din Agram se telegrafiază că apele Savei s'au revărsat inundând teritorii estinse. Pagubele sunt însemnate.

Traducerea vechiului testament în bulgărește. Din Sofia se anunță că Sfântul sinod a aprobat traducerea evangheliei în limba bulgară. Limba bisericească până în prezent a fost cea slavă, de acum înainte însă serviciul divin va fi oficiat în limba literară bulgară, în care au și fost traduse cărțile sfinte.

Vaporul »Principesa Maria«, după ce a fost reparat în mod sumar în portul de la Insula Tenedos, unde se instalase un atelier provizoriu și a fost pus în stare de plutire, astupându-se provizoriu spărturile prin cari pătrundea apa, a fost remorcat la Constantinopol. Acolo vasul a fost introdus într'unul din docurile celui mai mare șantier de reparație. Actualmente se lucrează neîntrerupt la reparațiile necesare, cari vor fi gata cât mai curând, astfel ca vaporul »Principesa Maria« să-și poată relua cursele.

Tragere la fantă. Sâmbătă în 27 i. c. n. va face batalionul 24 de hovezi exerciții de tragere la fantă în Poiană. În ziua numită e strict oprit a călca teritoriul Poienei.

Folosirea de arme de câtră copii. Poliției i s'a adus la cunoștință, că de un timp încoace numeroși băieți se află în posesiunea de revolve, pistoale și alte arme periculoase. S'a întâmplat chiar, că doi băieți au fost mai ușor răniți de astfel de arme. Prin urmare poliția atrage atențiunea părinților sau a tutorilor asupra acestui abuz, iar comercianții din Brașov sunt rugați a nu vinde arme băieților. De asemenea este rugat p. t. publicul, a da poliției mână de ajutor în eruirea băieților, cari poartă arme.

Sinucidere. În Sibiu s'a sinucis eri ucenicul de cismar George Popa din comuna Tūr lângă Blaj.

Un monument istoric în Rusciuc. Guvernul imperial al Rusiei a decis să ridice un monument comemorativ prințului Sergiu Maximilianovici Romanovski, cel mai mic fiu al Țarului liberator, care a căzut în războiul de la 1877. Înșărcinatul de afaceri al Rusiei, Diacencu, din Sofia, și arhitectul Lazarov au plecat la Rusciuc pentru alegerea pozițiunii, unde va fi ridicat monumentul.

Copil mâncat de porci. O mare nenorocire s'a întâmplat alaltăeri în com. Crețești din jud. Ilfov. Locuitorul Tudor Dinu, plecând împreună cu soția sa la un prieten, au lăsat în casă, eulcată într'o albie, pe o copilă a lor numită Sița, în etate de 6 luni. După plecarea lor, rămătorii forțând ușa și intrând înăuntru, au dat peste copilă, pe care au mâncat'o. Iși poate ori cine închipui disperarea de care au fost cuprinși bietii părinți, când, la reîntoarcere, au găsit din cadavrul copilei lor numai capul și câte-va oase. Autoritățile comunale au încunoștiințat parchetul, care, întru cât nu există nici o bănuială de crimă, a autorizat înmormântarea resturilor din cadavrul nefericitei copile.

Teatru german. Măne, Joi, la dorința generală se joacă pentru a doua oară: »Lamsell Nilouche«.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 24 Aprilie. La intrunirea de eri a studenților maghiari dela universitatea din Budapesta a fost salutat cu mare bucurie proiectul Apponyi, în speranța că va promova maghiarizarea și interesele națiunii unitare maghiare. Totdeodată studențimea protestează contra agitațiilor naționalităților. S'a votat apoi o moțiune, prin care să decida să se înainteze dietei o plângere contra propunerii limbii române la universitatea din Budapesta.

Budapesta, 24 Aprilie. În ședința de eri a dietei au mai luat cuvântul

dintre deputații sași pe lângă dep. Lindner încă deputații Schmidt și Melzer. Deputații sași vor lua parte și la ceilalți paragrafi.

Budapesta, 24 Aprilie. La propunerea deputaților sași se va întruni în primele zile ale lunii Mai comitetul central săsesc.

Viena, 24 Aprilie. Ziarul »Wiener Tageblatt« află că Serbia s'a înțeles cu Elveția ca aceasta să ceară Austriei, pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate, să permită trecerea cărnei vitelor din Serbia prin Austria. Germania, se spune, va sprijini cererea Serbiei. Pe de altă parte guvernul român va cere Austriei, tot în chestiunea transportului vitelor, concesiuni veterinare.

T-Măgurele, 24 Aprilie. Ploile continue au contribuit foarte mult la creșterea enormă a apelor. Astfel atât Dumărea, cât și riul Olt, au crescut în ultimul timp în mod simțitor. Oltul mic și Oltul mare s'au unit și au început să se reverse peste țărmurile lor, atât în județul Romanai în dreptul comunei Islaz, cât și în județul Olt în dreptul orașului Turnu-Măgurele. O parte din viile cari sunt plantate la marginea orașului sunt actualmente sub apă, care în unele părți a ajuns a fi de o jumătate de metru adâncime.

Sofia, 24 Aprilie. Clubul socialistilor bulgari a adresat un memoriu clubului internațional social al democraților, prin care arată starea disperată în care se găsește Macedonia, cu toate că prin tratatul de Berlin s'a recunoscut autonomia Macedoniei. Memoriul mai spune, că Europa cu intervențiile ei și reformele ce a votat, departe de a îmbunătăți soarta Macedoniei, a înrăutățit-o, căci niciodată nu s'a vărsat sânge mai mult în această țară, ca dela introducerea reformelor din Mürzsteg. Chestiunea macedoneană interesează nu numai o țară ci ea amenință pacea întregii lumi și de datoria socialistilor este a lua apărarea și acestui popor așa de încercat.

Roma, 24 Aprilie. Ziarul »Venezia«, într'un lung articol, după ce descrie situația din Macedonia, sfătuiește guvernul bulgar să înceteze cu înarmările și mai ales cu organizarea bandelor în Macedonia, de oarece s'ar putea ivi un războiu, care nu ar duce Bulgariei nici un folos.

Sofia, 24 Aprilie. Cruzimea bandelor sârbești a întrecut ori-ce așteptare. Cete de câte 200 de bandiți operează în împrejurimile Prilepului și Veles. *Satul Izvor a fost complex distrus deoarece n'a voit să se recunoască drept sârb.* În lupta, care a durat o zi și o noapte, s'a făcut us de bombe. An fost omorâți 14 bulgari, femei și copii. S'au găsit 13 bombe neexplodate. Ziarele sârbești vorbesc ca de o mare victorie; ele aduc elogiul șefilor că sunt în adevăr apărătorii neamului sârbesc.

Londra, 24 Aprilie. D-l Morley a declarat în Camera Comunelor că numărul deceselor datorite ciumei în India a fost din Septembrie 1896 și până la 31 Martie 1907 de 5.012.000 oameni.

Sofia, 24 Aprilie. Șeful de bandă bulgar Traicu Cristov, a fost omorât cu un foc de revolver.

Paris, 24 Aprilie. Chelnării au proclamat greva generală.

Atena, 24 Aprilie. Șeful albanez Ismail Kemalbey, fugăr din Turcia, ca să scape de urmăririle autorităților turcești s'a refugiat aci. Guvernul turc a cerut extrădarea lui; presa din Atena cere însă guvernului elin să nu consimtă la această extrădare. Guvernul elin se află deocamdată într'o mare încercătură.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branicea

De ce

Emulsiunea lui Scott este preferata unturii de pește obicinuite, fiindcă untura de pește cauzează greutate de mistuire, și organismul numai o parte mică din untura de pește absoarbe. Emulsiunea lui Scott descompune untura în picăturile cele mai fine, așa că și stomacul cel mai slab în forma aceasta o poate ușor mistui. În urma aceasta contribuie mult la nutriere.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott.

Emulsiunea lui Scott se capătă în toate farmaciile. Pretul unei sticle originale 2 cor 50 b.

La Tipografia și Librăria

A. MUREȘIANU Brașov,

Se pot procura

următoarele cărți literare dela scriitorii noștri de valoare:

	Cor.
Alexandri: „Poesii“ (30 bani porto)	1-50
„Teatru“ I, II, III	1-50
„Proză“	1-50
Alexandrescu: „Versuri“	1-25
Brătescu: „Nuvele“	1-50
Bolintineanu: „Poesii“	1-50
Cunțan: „Poesii“	1-25
Negrui: „Proză“	1-50
Eminescu: „Scrieri politice“ literare	2.-
„Literatura populară“	1-50
Filimon: „Ciocoi vechi și noi seu ce nasec din pisică șoreci mânăncă	1-30
Constanța Hodoș: „Frumos“	1-50
Ispirescu: „Basme“	1-50
Iorga: „Cuvinte adevărate“	2-50
„Gândiri“	1-50
„Sate și mănăstiri“	2-50
„Nemul românesc“	2-50
Gorun: „Taina a șasea“	1-50
Leca: „Poesii“	1-50
„Tainele cerului“	1-50
Pann: „Povestea Vorbei“	1-50
Rosseli: „Intre Capșa și Palat“ (impresii)	2.-
Scrob: „Rona și Bruma“ (poesii)	1-50
Sadoveanu: „Soimii“	1-50
„Dureri înăbușite“	2.-
„Poveștiri din război“	2.-
„Crâșma lui moș Precu“	2.-
Negoescu: „Fabule“	1-21
Delatissima: 100 Basme	2-50
Genlis: „Poveștiri Morale“	1-55
Livescu: „Nu se cuvine“	500.
Bârsan: „Visuri de noroc“ (poesii)	2.-
Chendi: „Preludii“	2-50
Grigoriu: „Chipuri și graiuri din Bucovina“	2-50
Teodor: „Din viața marinarului“	1-50
„Rutenisarea Bucovinei“, de un Bucovinean	3-50
Slavici: „Din Bătrâni“, (narațiune istorică)	2-50
„Vatra părăsită“ (nuvelă)	2.-
Augustin Paul: „Intre Someș și Prut“	1-50
Jules Brun: „Moșnegul de la munte“ (roman)	1-50

„Ris și plâns“, schițe umoristice și nuvele de Vasile Pop, preț 1.50 corone, plus 20 bani porto.

„Neamul românesc din Ardeal și Țara unghurească“ de Iorga. Vol. I. Cor. 2-50 plus 20 bani porto.

„Neamul românesc din Ardeal și Țara unghurească“ de Iorga. Vol. II. Preț 2 cor. 2-50, plus 20 bani porto.

Diverse.

„*Novel*“ de Vasile Ranta Buticescu. Broșura are 286 pagini și conține istorioare frumoase scrise într-un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Această broșură conține poezii istorice și morale spre excitația gustului de citit la copii. Prețul 50 bani + 56 b. porto.)

Dinu Millan roman. Nenuica sfânt, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

Feciorul Popel. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rochia Căței. Amedeo Madini. Din viața tristă. După natură. Baccalaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

A apărut „*Dac’uși fi o păsărică*“ o romanță frumoasă pentru voce și piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusă de d-l Stefan C. Voicu. op. 1. prețul 80 bani plus 5 bani porto și se poate procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

„Romana“

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („in loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa*. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cole de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Se caută

O domnișoară română lângă o fetiță pentru însușirea limbei române. A se adresa la Doamna Gabriela Dr. Popoviciu, Nagyvárad Staroveszkyut 21.

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Aprilie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	112.50
Renta de corone ung. 4%	94.30
Imp. căl. ter. ung. în aur 3 1/2%	83.10
Imp. căl. fer. ung. în argint 4%	94.30
Bonuri rurale croate-slavone	95.45
Imp. ung. cu premii	197.45
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	149.50
Renta de hârtie austr. 4 1/10	98.50
Renta de argint austr. 4 1/10	98.40
Renta de aur austr. 4%	117.35
Renta de corone austr. 4%	98.55
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88.45
Losuri din 1860	151.-
Acții de-ale Băncei ung. de credit	1767.-
Acții de-ale Băncei austr. de credit	779.-
Acții de-ale Băncei austro-ung.	665.-
Napoleondori.	19.13
Mărci imperiale germane	117.60
London vista	240 52 1/2
Paris vista.	95.55
Note italiene.	95.35

Cursul pieței Brașov

Din 25 Aprilie n. 1907.

Bancnote rom. Cmp. 18.96	Vënd.	19 -
Argint român	18.80	18.84
Lire turcești	21.50	21.60
Seris. fonc. Albine 5%	100.-	101
Ruble Rusesci	2.63	2.68
Napoleondori.	18.94	19 -
Galbeni	11.20	11.45
Mărci germane	117.20	117.30

PUBLICAȚIUNE.

Foștii urbarialiști din Reteag (Retteg) vind pe calea licitațiunei publice din pădurea lor aflătoare în hotarul Reteagului scoarta de stejar ce se va curăți de pe meterele tăinde de până la finea lui Iunie 1907 de pe 123 jughere catastrale prin rărire.

Prețul de esclamară de meter 1 coroață 20 fleri.

Răirrea se va efectui pe baza unui loc de model, ce se va face prin oficiul silvanal regesc.

Licitațiunea se va ținea în 8 Maiu 1907 la 11 oare a m. la locuința subscrisului president în Retteg.

Ca vadiu este a se depune suma de 200 coroane înainte de licitațiune.

Condițiunile de licitație să pot vedea la subscrisul president acasă.

Ofertele provăzute cu vadiu recerut să primească înainte de licitație dacă oferentele declară, că cunoaște condițiunile de licitație și le primește.

Retteg, la 22 April 1907.

Iosif Turturean,

pres. al foștilor urbarialiști din Retteg.

Nr. 2826,1-5.

Avis important!

Aduc la cunoștința On. public de Dame din loc și din împrejurimea Brașovului, că m'am reîntors din voiajiiu din streinătate și am adus un mare asortiment de

PĂLĂRII

de Dame, de Domnișoare și de copii.

Bogat asortiment de Modele din Viena și Paris se găsește totdeauna în magazinul meu. — Pălării vechi prelucrez după moda cea mai nouă cu prețuri foarte moderate.

Asemenea să primește în salonul meu orice comandă de Rochi, Bluze, Costume de Dame și de copii de cusut cu prețuri foarte reduse. Rog On. public de Dame de a-mi da sprijinul D lor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,

Strada Porții Nr. 16. Etajul I.

La expozițiile igienice din Cairo în anul 1896 și în Londra la anul 1896 a fost premiat **SPIRUL REUMA a lui Vidder** cu diploma de onoare și cu medalie de aur. Probat de capacități medicale și întrebuințat cu succes în spitale

SPIRUL-REUMA și FLUID de PUTERE, are efect sigur la toate părțile corpului și anume: contra reumatismului durere de nervi, șoldină, ischiaș, asthmă ș. a. În multe cazuri efectul este atât de mare, că după o fricțiune încetează durerile.

Dureri de dinți și cap vindecă în 5 minute

Prețul unei sticle cu instrucție 1 coroață, sticle mai mari cu 2 cor. 40 bani.

Depou principal în Budapesta: la farmacia d lui **Josif Török**

Király-utoza nr. 12 și Andrássy körút nr. 26, și la d-l Dr. **A. Egger**, Váci körút 17. asemenea în toate farmaciile din provincia, precum și la proprietarul

WIDDER GYULA farmacist în Sátoralya-Ujhely.

Comande din provincie se efectuează prompt.

Depou în Brașov: la Victor Roth farmacia la Ursu, Alexina Jekelius, Franz Kelemeo, Friedrich Stenner, Ed. Kugler. 16 - 20,2719.

ATELIER DE GARDEROBE ELEGANTE PENTRU DOMNII

după măsură.

Executarea foarte fină.
Potriveală fără cusur.

Mare asortiment de

NOUȚĂȚI

moderne, de stofe indigene și din streinătate.

J. LISCHKA,
Brașov, Strada Vămiei nr. 21.

Cultivarea feței și a mânilor:

Kaloderma-Gelée, Liedermin, Emolotin, Glycerin și Gellée de castraveți, Honey Jelly, ș. a. se capătă la

G. Eitel,
Strada Vămiei 18.